

PL

PL

PL

Projekt

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI

z dnia [...] r.

ustanawiające wytyczne określające mechanizm rekompensat dla operatorów systemów przesyłowych z tytułu kosztów zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej i wspólne podejście regulacyjne do opłat przesyłowych

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej¹, w szczególności jego art. 8 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 przewiduje utworzenia mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi. Zgodnie z tym rozporządzeniem zadaniem Komisji jest ustanowienie wytycznych określających szczegółowo procedurę i metodykę, które będą stosowane w odniesieniu do mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi, oraz odpowiednie reguły prowadzące do stopniowej harmonizacji zasad ustalania opłat zgodnie z krajowymi systemami taryf.
- (2) Od czasu pierwszego określenia potrzeby wprowadzenia mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi uzyskano cenne doświadczenia, w szczególności dzięki dobrowolnym mechanizmom wprowadzanym przez operatorów systemów przesyłowych. Operatorzy systemów przesyłowych mają jednak coraz większe trudności z osiągnięciem porozumienia w zakresie takich dobrowolnych mechanizmów.
- (3) Wiążące wytyczne określające mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi powinny stworzyć solidną podstawę dla działania mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi oraz zapewniać właściwe rekompensaty dla operatorów systemów przesyłowych z tytułu kosztów zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- (4) Operatorzy systemów przesyłowych z państw trzecich, które zawarły z Unią Europejską umowy, na mocy których przyjęły i stosują prawodawstwo Unii w

¹ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, s. 1.

dziedzinie energii elektrycznej, powinni być uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatorów systemów przesyłowych z państw członkowskich.

- (5) Należy stworzyć mechanizmy umożliwiające traktowanie operatorów systemów przesyłowych z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umów, na mocy których przyjęłyby i stosowały prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, na uczciwych zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatorów systemów przesyłowych z państw członkowskich.
- (6) Operatorzy systemów przesyłowych powinni otrzymywać rekompensaty z tytułu strat energii elektrycznej spowodowanych zapewnianiem transgranicznej wymiany energii elektrycznej. Podstawą takich rekompensat powinna być szacunkowa ocena strat, które miałyby miejsce, gdyby nie prowadzono tranzytu energii elektrycznej.
- (7) Należy utworzyć fundusz w celu wypłacania operatorom systemów przesyłowych rekompensat z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej. Podstawą wartości tego funduszu powinna być ocena w skali całej Unii Europejskiej średnich długoterminowych kosztów przyrostowych udostępniania infrastruktury w celu zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- (8) Operatorzy systemów przesyłowych w państwach trzecich powinni ponosić takie same koszty korzystania z systemów przesyłowych Unii jak operatorzy systemów przesyłowych w państwach członkowskich.
- (9) Różnice w zakresie opłat za dostęp do systemu przesyłowego wnoszonych przez producentów energii elektrycznej nie powinny osłabiać rynku wewnętrznego. Z tego względu średnią wysokość opłat za dostęp do sieci w państwach członkowskich należy utrzymać w zakresie umożliwiającym realizację korzyści wynikających z harmonizacji.
- (10) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią komitetu powołanego na podstawie art. 13 rozporządzenia 1228/2003,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Na podstawie wytycznych określonych w części A załącznika operatorzy systemów przesyłowych otrzymują rekompensatę z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej w swoich sieciach.

Artykuł 2

Wysokość opłat stosowanych przez operatorów systemów przesyłowych mieści się w zakresie określonym w części B załącznika.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Komisji
[...]
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Część A

WYTYCZNE DOTYCZĄCE USTANOWIENIA MECHANIZMU REKOMPENSAT DLA OPERATORÓW DZIAŁAJĄCYCH MIĘDZY SYSTEMAMI PRZESYŁOWYMI

1. Postanowienia ogólne
- 1.1. Mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przemysłowymi (ITC) przewiduje rekompensaty z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej, z uwzględnieniem zapewniania transgranicznego dostępu do systemu wzajemnie połączonego.
- 1.2. W ramach europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E) tworzy się fundusz ITC do celów rekompensowania operatorom systemów przesyłowych kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

Fundusz ITC zapewnia:

- 1) całkowitą rekompensatę z tytułu strat w systemach przesyłowych wszystkich krajowych systemów przesyłowych będących skutkiem zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej;

oraz

- 2) całkowitą rekompensatę z tytułu udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

- 1.3. Wielkość wpłat na rzecz funduszu ITC oblicza się zgodnie z pkt 6.

Wielkość wypłat z funduszu ITC oblicza się zgodnie z pkt 4 i 5.

Wpłaty na rzecz funduszu ITC i wypłaty z niego dokonuje się za okres od dnia [data wejścia w życie] do dnia 31 grudnia 2010 r., a następnie w ujęciu rocznym. ENTSO-E jest odpowiedzialna za ustanowienie zasad dotyczących zbierania i wypłat wszystkich płatności w zakresie funduszu ITC, oraz za określenie terminów wypłat. Wszystkich wpłat i wypłat dokonuje się w okresie roku od zakończenia roku, za który dokonuje się wpłat i wypłat.

- 1.4. Europejski Organ Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu (ERGEG) utworzony na mocy decyzji Komisji 2003/796/WE² co roku składa Komisji sprawozdanie z wdrożenia mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi i zarządzania funduszem ITC.

ENTSO-E współpracuje z Komisją i ERGEG w ramach tego zadania oraz zapewnia ERGEG wszystkie informacje niezbędne do tego celu.

² Dz.U. L 296 z 14.11.2003, s. 34.

- 1.5. Każdy operator systemu przesyłowego zapewnia ENTSO-E i ERGEG wszelkie informacje niezbędne do wdrożenia mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
- 1.6. Tranzyt energii elektrycznej oblicza się przyjmując niższą wartość bezwzględną importu lub eksportu dla połączeń wzajemnych, dla których alokowano zdolności przesyłowe zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zarządzania ograniczeniami przesyłowymi określonymi w załączniku do rozporządzenia (WE) 1228/2003.
- 1.7. Do celów niniejszej części załącznika przepływ energii elektrycznej netto oznacza różnicę między eksportem energii elektrycznej z danego systemu przesyłowego ogółem a importem energii elektrycznej do danego systemu przesyłowego ogółem.
- 1.8. Do czasu utworzenia ENTSO-E operatorzy systemów przesyłowych współpracują ze sobą w celu wykonania zadań powierzonych ENTSO-E w zakresie mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
2. Uczestnictwo w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
- 2.1. Każdy organ regulacyjny zapewnia w swoim obszarze kompetencji uczestnictwo operatorów systemów przesyłowych w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi oraz nieuwzględnianie dodatkowych opłat dotyczących kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii w opłatach pobieranych przez operatorów sieci przesyłowych za dostęp do sieci.
- 2.2. Operatorzy systemów przesyłowych z państw trzecich, które zawarły umowy z Unią Europejską, na mocy których przyjęły i stosują prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, są uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.

Operatorzy systemów przesyłowych prowadzący działalność na terytoriach wymienionych w art. 2 ust. 1 tiret pierwsze decyzji 2008/02 Rady Ministerialnej Wspólnoty Energetycznej z dnia 27 czerwca 2008 r. są w szczególności uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi. Powyższe dotyczy operatorów systemów przesyłowych z Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, Czarnogóry, Serbii i Kosowa na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych 1244.

Każdy operator systemu przesyłowego z państwa trzeciego uczestniczący w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi jest traktowany na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatorów systemów przesyłowych z państw członkowskich.

3. Umowy wielostronne
- 3.1. ENTSO-E wspiera zawieranie umów wielostronnych dotyczących rekompensat z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej między operatorami systemów przesyłowych uczestniczącymi w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi a operatorami systemów przesyłowych z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską

umów, na mocy których przyjęłyby i stosowały prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej.

- 3.2. Takie umowy wielostronne mają na celu zapewnienie traktowania operatora systemu przesyłowego z państwa trzeciego na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatora systemu przesyłowego w kraju uczestniczącym w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
- 3.3. W stosownych przypadkach powyższe umowy wielostronne mogą zawierać zalecenia dotyczące odpowiedniej korekty całkowitej rekompensaty o rekompensatę z tytułu udostępnienia infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej ustaloną zgodnie z pkt 5. Jakiegokolwiek korekty tego rodzaju podlegają zatwierdzeniu przez Komisję.
- 3.4. Operatora systemu przesyłowego z państwa trzeciego nie traktuje się w sposób uprzywilejowany w stosunku do operatora systemu przesyłowego uczestniczącego w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
- 3.5. ENTSO-E przedkłada Komisji wszystkie umowy wielostronne tego typu.
4. Rekompensaty z tytułu strat
 - 4.1. Rekompensaty z tytułu strat w krajowych systemach przesyłowych spowodowanych zapewnianiem transgranicznej wymiany energii elektrycznej oblicza się oddzielnie od rekompensaty z tytułu kosztów poniesionych w związku z udostępnieniem infrastruktury w celu zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
 - 4.2. Wielkość strat w krajowym systemie przesyłowym ustala się poprzez obliczenie różnicy między:
 - 1) wielkością rzeczywistych strat w systemie przesyłowym w danym okresie;
a
 - 2) szacunkową wielkością strat w systemie przesyłowym, które wystąpiłyby w danym okresie, gdyby nie prowadzono tranzytu energii elektrycznej.
 - 4.3. ENTSO-E jest odpowiedzialna za wykonanie obliczeń, o których mowa w pkt 4.2. Kalkulacja ta może się opierać na szacunkowych danych dla szeregu dni w danym okresie.
 - 4.4. Wartość strat powstałych w krajowym systemie przesyłowym w wyniku transgranicznej wymiany energii elektrycznej oblicza się na tych samych zasadach co zasady zatwierdzone przez organ regulacyjny w odniesieniu do wszystkich strat w krajowych systemach przesyłowych.

W przypadku gdy organ regulacyjny nie zatwierdził zasad dla obliczania strat dla okresu, w którym stosuje się mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi, ENTSO-E dokonuje szacunkowej oceny wartości

strat do celów mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.

5. Rekompensaty z tytułu udostępniania infrastruktury dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- 5.1. Komisja ustala całkowitą wartość rekompensat z tytułu udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- 5.2. W celu ustalenia całkowitej wartości rekompensat z tytułu udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej ERGEG wspiera Komisję w zakresie oceny w skali całej Unii infrastruktury umożliwiającej transgraniczną wymianę energii elektrycznej. ENTSO-E udziela Komisji i ERGEG wszelkiej niezbędnej pomocy w celu wykonania oceny.

Ocena taka obejmuje ocenę techniczną i ekonomiczną przyszłych długofalowych średnich kosztów przyrostowych w ujęciu rocznym udostępniania takiej infrastruktury służącej do przesyłu energii elektrycznej dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej w danym okresie i opiera się na uznanych standardowych metodach ustalania kosztów.

Ocena kosztów udostępniania infrastruktury dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej uwzględnia również przychody z alokacji zdolności połączeń wzajemnych.

Taka ocena w skali całej Unii obejmuje infrastrukturę we wszystkich państwach członkowskich i państwach trzecich uczestniczących w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi oraz w systemach przesyłowych obsługiwanych przez operatorów systemów przesyłowych, którzy zawarli umowy wielostronne, o których mowa w pkt 3.

- 5.3. Do czasu przeprowadzenia przez Komisję oceny, o której mowa w pkt 5.2, całkowitą wartość rekompensat z tytułu udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej ustala się na poziomie 100 000 000 EUR rocznie.
- 5.4. Całkowita wartość rekompensat z tytułu kosztów udostępniania infrastruktury na potrzeby transgranicznej wymiany energii elektrycznej zostanie rozdysponowana pomiędzy operatorów systemów przesyłowych odpowiedzialnych za krajowe systemy przesyłowe, proporcjonalnie do:
 - 1) współczynnika tranzytu, który wyznacza się jako udział tranzytu realizowanego w danym krajowym systemie przesyłowym w transzycie realizowanym we wszystkich krajowych systemach przesyłowych ogółem;
 - 2) współczynnika zapotrzebowania, który wyznacza się jako relację tranzytu energii elektrycznej wyrażonego jako udział w zapotrzebowaniu w danym krajowym systemie przesyłowym do tranzytu energii elektrycznej wyrażonego jako udział w zapotrzebowaniu we wszystkich krajowych systemach przesyłowych.

Waga współczynnika tranzytu wynosi 75 %, a współczynnika zapotrzebowania 25 %.

6. Wpłaty do funduszu ITC

6.1. Operatorzy systemów przesyłowych wnoszą do funduszu ITC wpłaty proporcjonalnie do bezwzględnej wartości przepływu netto do swoich krajowych systemów przesyłowych i z tych systemów, wyrażonej jako udział w całkowitej bezwzględnej wartości przepływu netto do krajowych systemów przesyłowych i z tych systemów.

6.2. Taki sposób obliczania uwzględnia również import i eksport energii elektrycznej objęty przepisami pkt 7.

7. Opłata za korzystanie z systemu przesyłowego dla importu energii elektrycznej z państw trzecich oraz eksportu energii elektrycznej do tych państw.

7.1. Opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego wnosi się od całej wartości importu energii elektrycznej z państw trzecich oraz eksportu energii elektrycznej do tych państw, w przypadku gdy:

1) dane państwo nie zawarło umowy z Unią Europejską, na mocy której przyjąłoby i stosowało prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej;

oraz

2) operator systemu przesyłowego odpowiedzialny za system, z którego importuje się energię elektryczną lub do którego eksportuje się energię elektryczną, nie zawarł umowy wielostronnej, o której mowa w pkt 3.

Opłatę określa się w EUR za megawatogodzinę.

7.2. Każdy uczestnik mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi pobiera opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego dla planowanego importu i eksportu energii elektrycznej pomiędzy krajowym systemem przesyłowym a systemem przesyłowym państwa trzeciego.

7.3. ENTSO-E oblicza opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego dla każdego roku z góry. Opłatę tę ustala się zgodnie z szacowanym wkładem w przeliczeniu na megawatogodzinę wnoszonym od funduszu ITC przez operatorów systemów przesyłowych z uczestniczących państw w oparciu o prognozowaną transgraniczną wymianę energii elektrycznej dla danego roku.

Część B

WYTYCZNE DOTYCZĄCE WSPÓLNEGO PODEJŚCIA REGULACYJNEGO ODNOŚNIE DO NALICZANIA OPŁAT PRZESYŁOWYCH

1. Średnie roczne taryfowe opłaty przesyłowe wnoszone przez producentów w każdym państwie członkowskim mają wartości mieszczące się w zakresach określonych w pkt 3.
2. Średnie roczne taryfowe opłaty przesyłowe wnoszone przez producentów są równe średnim rocznym taryfowym opłatom przesyłowym wnoszonym przez producentów podzielonym przez ilość zmierzonej energii elektrycznej ogółem wprowadzanej rocznie przez producentów do systemu przesyłowego państwa członkowskiego.

Obliczenia taryfowych opłat przesyłowych ogółem wnoszonych przez producentów nie obejmują:

- 1) opłat wnoszonych przez producentów za korzystanie z majątku sieciowego potrzebne do połączenia z systemem lub za modernizację połączenia;
 - 2) opłat wnoszonych przez producentów odnośnie do usług dodatkowych;
 - 3) specjalnych opłat z tytułu strat w systemie przesyłowym wnoszonych przez producentów.
3. Wartość średnich rocznych taryfowych opłat przesyłowych wnoszonych przez producentów mieści się w zakresie od 0 do 0,5 EUR/MWh, za wyjątkiem opłat stosowanych w Danii, Szwecji, Finlandii, Irlandii, Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Wartość średnich rocznych taryfowych opłat przesyłowych wnoszonych przez producentów w Danii, Szwecji i Finlandii mieści się w zakresie od 0 do 0,7 EUR/MWh.

Wartość średnich rocznych opłat taryfowych wnoszonych przez producentów w Irlandii, Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej mieści się w zakresie od 0 do 2,5 EUR/MWh.